

Després de l'any olímpic

“L'any de l'embotit”

Cinc trames al voltant d'un exhibicionista configuren una sàtira sobre el món de la política, la premsa, la policia i l'espionatge: una novel·la d'humor de Ferran Torrent.

Tordera va encendre un cigarret, féu tres pipades apuradíssimes i l'esclafà en el cendrer. No volia fumar, ja feia quatre dies i tretze hores que no fumava; home previsor, sempre portava un cigarret d'emergència a la butxaca, un recurs que li calmava l'ansietat quan les quimeres professionals li aguditzaven la síndrome. Des d'un finestral observà el carrer: el matí era assolellat, eren les deu i es trobava a l'avantsala del despatx del delegat del Govern. Tordera rumià que a eixa hora té lloc la primera entrevista, i si és la primera és perquè és important, resolgué ell mateix buscant una explicació lògica al fet que el seu superior volguera parlar amb ell personalment i no per telèfon, tal i com era costum en les relacions entre tots dos.

Les interioritats del comissari Tordera eren poc tortuoses. Ell era un policia simple però eficaç; simple per la dèria, no del tot banal, d'obeir el poder establert, fóra quin fóra, i eficaç perquè intentava resoldre els casos que interessaven el poder. Així doncs, Tordera i el poder mantenien una dialèctica ajustada a les necessitats conjunturals. Al comissari la fórmula li funcionava. Ell era home de conviccions pragmàtiques. Sospitava que tard o d'hora tindria el premi a tocar de la mà. I qui sap si aquella entrevista no era el preludi d'un futur esplendorós. Agafà el cigarret del cendrer, l'encengué amb penes i treballs i maldà per traure-li una poca substància tot i la dificultat de xamar. Amb aquell posat de viciós irreductible el sorprengué el cap d'assessors del delegat del Govern, un meticulós de maneres educades que obrí la porta de l'avantsala amb la discreció d'un home de confiança.

—Humm... —s'escurà la gola el cap d'assessors advertint la seua presència. ¿El senyor Tordera?

El comissari es girà de cara a l'assessor

amb l'esfilagarsat cigarret penjant-li dels llavis.

—Servidor —contestà Tordera. Forçà el somriure alhora que parlava i la cendra del cigarret li caigué sobre la camisa. Salvà la corbata de seda, però no pogué evitar un petit forat en la camisa. ¡Caguendena! —exclamà. ¡Sóc un descuidat!

El cap d'assessors assajà un somriure cortés, a penes un moviment en la boca per dissimular la incomoditat que li produïa l'aspecte ordinari d'aquell policia: sabates d'ant, camisa a ratlles, jaqueta a quadres i una corbata estampada. Semblava eixit d'un carnestoltes de barriada popular. I damunt es fumava les burilles que altres havien deixat en el cendrer.

Tordera s'adreçà cap a l'assessor i de camí prengué nota de la seua indumentària: sabates Gucci, corbata de Dior i el vestit amb la firma de Pierre Cardin. La imatge és important, reflexionà el comissari, i es féu el ferm propòsit de normalitzar el seu aspecte.

—Vosté davant, per favor —cedí el pas Tordera, tan educat com maldestre perquè en fer el gest amb el braç marcà una ratlla de cendra en el refinat pantaló del cap d'assessors. La ràpida intervenció de Tordera evità un mal irreparable en el teixit.

—Deixeu, no es preocupe —tallà una mica enèrgic l'assessor en cap, aturant un remei que suposava pitjor.

S'ho netejà amb un mocador la polidessa del qual no passà desapercebuda al comissari. Tot seguit li pregà que passara avant i apagara el cigarret.

—El senyor delegat pateix d'asma —li informà.

—Vaja —es lamentà Tordera—. Jo tampoc fume —féu mentre esclafava definitivament el cigarret en el cendrer.

Tot i que posava voluntat, l'assessor estava confús. Admeté, però, que hi han oficis que requereixen de tipus peculiars. Estava mediatitzat, a més, per la imatge

que tenia dels policies des de l'època d'estudiant, rucs i poc analítics. Amb el comissari a frec d'ell s'adonà que el món és ple de paradoxes, del canvi sorprenent de les coses. Ves per on els rucs eren ara un suport de col·laboració indispensable, un element no previst en el llistat de tanta teoria inútil.

Tordera davant i l'assessor seguint-lo caminaren a través d'un despatx que conduïa a la porta d'un altre. Aquest fet no féu sinó augmentar les cabòries interessades del comissari. Intuí que el despatx per on anava era del cap d'assessors, en conseqüència l'entrada principal al despatx del delegat del Govern estava al costat contrari.

Així doncs, la visita era confidencial, aquella mena d'encontres que només tenen raó de ser amb persones de confiança, lluny de la xafarderia de funcionaris no adscrits a *staff* personal del delegat.

El cap d'assessors obrí la porta i anuncià la visita:

—Senyor delegat, el senyor comissari

—Passe, passe —féu el delegat.

El cap d'assessors tancà la porta i es quedà fora, molt seré, amb la sensació d'haver transportat amb èxit una mercaderia delicada. El comissari es dirigí a la taula on era el seu superior.

—Bon dia, senyor delegat —saludà estenent la mà, restant el braç allargat en la solitud provocada per l'atenció del superior en uns informes.

—Bon dia —li contestà sense alçar la vista dels fulls. Afe cadira.

El comissari s'assegué. De sobte trobà a faltar un cigarret, però ni a ell li quedava tabac ni al delegat salut. Com que no sabia queè dir, i no pretenia molestar, aprofità per fer una ullada a l'enorme despatx. Es fixà en la taula de treball, disseny italià, combinada amb ferro i vidre. N'hi havia una altra, rectangular i molt més gran al fons de la sala, segurament utilitzada en les reunions amb el personal del gabinet. Un sofà de cuir molt confortable voltava un centret de vidre a l'altre extrem del despatx. El parquet ho feia tot molt acollidor, càlid, amb les fotografies dels nens i la dona del delegat a una punta de la taula. El record que algú espera a casa era especialment romàntic per al comissari, solter forçosament empedreït. Tanmateix, les teles exposades no li agradaven. Mai no havia entès la pintura moderna, hi posava empeny, però en el fons no s'estava de pensar que totes aquelles taques de color indiscriminades eren una broma de mal

gust. Ell era més clàssic: Velázquez, Goya, Ribera... No, Sorolla no. Els quadres de Sorolla sempre li havien semblat una exposició de calendaris.

Així que el delegat alçà la vista ensopegà amb el forat en la camisa de Tordera. Acostumat a la senzillesa elegant dels seus col·laboradors, la indumentària del comissari li dificultava la fluïdesa del pensament. De manera que optà per oblidar el seu aspecte. Ell, absent de tot, observava les ratlles d'una tela intentant esbrinar el missatge de l'artista.

—Hernández Mompó —li aclarí el delegat.

—Mompó, ¿eh? —féu el comissari acariciant-se la barbata amb actitud pensativa. A l'Acadèmia vaig conèixer un tal Mompó.

—¿A l'Acadèmia de Belles Arts?

—No, a l'Acadèmia de Policia. Però supose que no deu ser el mateix. Ara, a mi, allò que m'apassiona és la música. Ja sap: Vivaldi, Mozart, Falla... i sobretot el mestre Serrano. Un *crack*. Em relaxa molt.

—M'alegre. És important que els responsables policials siguin persones equilibrades. L'ordre públic té avui dia un concepte diferent al que vosté ha conegut abans.

—Tot canvia —sospirà Tordera. I el delegat no pogué confirmar si en realitat es lamentava.

De qualsevol manera tractà d'introduir un pròleg distés a l'entrevista.

—¿Vol una copa?

—No bec, gràcies. Ni tampoc fume —contestà Tordera amb orgull, però esforçant-se a dissimular unes dents amb l'empremta de l'alcohol i el tabac

—Aleshores passem al tema que ens ocupa.

—Com vosté ordene.

—Senyor Tordera —començà el delegat, imbuït-li de sobte a la veu un to imperios—, el supose al corrent del paper cabdal de les estadístiques.

—En efecte. Nosaltres en vivim d'elles i vostés, els polítics, de les enquestes.

—Amb la diferència que les seues estadístiques poden distorsionar les meues enquestes —matisà el delegat, i sense proposar-s'ho aconseguí que el comissari se sentira important. En els últims tres mesos els delictes han augmentat un vint per cent —el delegat li mostrà uns fulls impresos. Sé per experiència que la pri-

mavera, el bon clima, té una relació directa en l'augment de casos. Els delinqüents ixen més a la nit aprofitant que els ciutadans van als espectacles, o bé els *trileros*, que troben en el bon oratge l'ocasió de muntar paradetes als llocs més freqüentats.

Tordera es remogué al seient

—Francament, senyor delegat, jo mateix estic sorprès de l'augment de delictes. El grup de delinqüents més operatiu fa temps que no actua, cosa per altra part preocupant, perquè si es mouen molt, malament; però si no es belluguen, és que preparen alguna cosa important. Són faves comptades.

—A propòsit, hi ha una mena de delictes, de tipus sexual, que em preocupen especialment, com ara el de l'individu aquell... ¿Com l'anomena la premsa?

—Trenta-tres —apuntà Tordera.

—Això és. Aquestes infraccions esvenen els ciutadans.

—¿Vol dir que un destrellat que es dedica a ensenyar la pastanaga a les iaies té la ciutat atemorida?

—Tordera, per a coneixement de vosté li faig saber que de la totalitat de ciutadans en edat electoral voten aproximadament el seixanta-cinc per cent; d'aquest percentatge un vint per cent d'electors són de la tercera edat. De fet és l'únic col·lectiu que vota massivament. I ho fan de forma disciplinada, seguint les directrius de la coordinadora de jubilats. Doncs bé, el famós Trenta-tres ens ha fet baixar cinc punts en relació a l'anterior enquesta, punts que vénen d'una retirada de confiança d'electors situats en la franja d'edat entre seixanta i vuitanta anys. Fins ara no li havia dit res perquè només havíem baixat dos punts, però l'agressió a una vocal de la coordinadora ha augmentat el descontent fins als cinc punts. Això, al marge de les bronques del col·lectiu feminista, poques però sorolloses. L'altre dia, en la inauguració de l'empresa Mikaoto, un grup de feministes li llançà un gran penis de ferro colat al President. Un guardaespalles s'hi interposà amb tan mala fortuna que al bandejar enèrgicament la ferramenta agressora li partí el crani al gerent de l'empresa. El cònsol del Japó ha presentat una protesta oficial. Aquest fet, lamentable es mire per on es mire, no ens deu fer oblidar que les eleccions són d'ací a dos mesos i que els cinc punts perduts, de mantindre's la tendència, ens farien perdre la majoria absoluta.

—No puc entendre que un delicte tan ínfim porte tantes conseqüències.

—Vivim a l'època de la comunicació, comissari. Les cartes al director en van plenes de tal Trenta-tres, aleshores els diaris es veuen obligats a informar del cas i ja la tenim.

—És que avui dia la gent només lleigeix successos i esports —es queixà Tordera.

—La setmana passada el diari *El Camí* dedicà un editorial a l'exhibicionista.

—¿Ho diu de veritat?

—¿És que potser vosté no mira la premsa?

—Sí, però coses importants.

—Doncs aquesta n'és una. Per cert —el delegat adoptà un posat interrogatiu—, ¿això de Trenta-tres és per l'edat?

—Doncs... no. Va amb la cara tapada. El número fa referència a la mida de la... del membre.

—Bé, bé... Tornem al tema —el delegat recollí els fulls de les estadístiques sense abandonar l'actitud pensativa. Escolte, ¿i com saben la mida tan exactament?

—Home, la cosa és aproximada. L'àlies es deu a una senyora que després de denunciar el cas a la comissaria del barri parlà amb un redactor d'*El Camí* i aquest va popularitzar el nom —el comissari s'apropà una mica més a la taula. En confiança, senyor delegat, vosté creu que un individu normal pot arribar a tindre dos pams de...

—Li sembla a vosté que això és de la meua incumbència?

—Li ho deia perquè fóra conscient de les manipulacions de la premsa. Encara recorde aquells titulars de portada avisant de la fuga d'un cadell de lleó del zoològic. Al final resultà ser un gat muntés. ¿Si els coneixeré jo! Es fien de la primera versió que els arriba. No tenen rigor. Sang i fetge, no volen una altra cosa. Per cert, ja que vostés, vull dir el seu partit, tenen accions en *El Camí* podrien fer alguna cosa perquè no desbarraren tant. En eixe diari hi han alguns individus...

—Hem treballat per crear un marc de tolerància i llibertat d'expressió. I a més, li recorde que només tenim el vint-i-cinc per cent de les accions. Vosté el que ha de fer és atrapar aquest individu. I com més prompte millor. Allò que preocupa els ciutadans és una ordre per a nosaltres.

A hores d'ara el comissari Tordera tenia una confusió apreciable entre electors i ciutadans. La confusió era doble, ja que atesa la seua indiferència per la política no entenia la importància d'un cas ridícul comparat amb el treball de neteja que necessitava la ciutat. Els polítics són tipus

ARXIU

singulars, pensà, però ell no s'estava de ser pragmàtic. Al cap i a la fi l'estament policial està subordinat constitucionalment al poder legislatiu. Un policia demòcrata té present aquesta norma irrenunciable.

—Senyor delegat, supose que haurà rebut el meu informe del curset que vaig realitzar a Baviera sobre l'organització de policies autòctones.

—El tinc damunt la taula. Pensava llegir-lo avui al matí. I ara que en parla de l'estranger, se m'ha oblidat comentar-li que formarà part de la delegació oficial a Varsòvia. És la primera eixida que fa el govern i el president vol donar-li excel·lència a tots els nivells.

—Em fa molt feliç, senyor delegat. I... ¿en representació de què vaig?

—Conjunturalment, cap de policia autòctona. Però com vosté sap, el cos encara no està creat.

—Ja. Doncs, com li deia, a Baviera em concediren una menció especial

—Enhorabona —el felicità el delegat, tot i que sabia que la menció no s'atorgava sense el pagament dels mil dos cents marcs d'inscripció al curset. ¿Ha après molt?

—No s'ho pot ni imaginar. Allò és una altra galàxia. Porten molts anys funcionant i disposen de tècniques d'investigació modernes. Són increïbles, els ale-

manys: assessors criminalistes, tot informatitzat, equip de psicòlegs...

—Vosté també té psicòlegs.

—Només un. I està tan sol·licitat que l'home no dona coll. Si tinguérem un equip...

—No em dirà que necessita un equip de psicòlegs per a capturar un exhibicionista.

—Hi ajuden molt —i aleshores Tordera aprofità per justificar els mil dos cents marcs que havia costat el seu curset. Mire, li posaré un exemple: primer es confecciona una llista d'individus amb comportament sexual anòmal. Llavors els psicòlegs estudien la personalitat dels sospitosos i acaben encerclant l'objectiu reduint-lo a uns pocs delinqüents. El mètode és infal·libre fins al punt que quasi estic per dir-li que l'exhibicionista és un tipus necessitat d'afecte.

—Vaja, home. És commovedor, això. No sé si ha caigut en el compte que mentre els psicòlegs estudien la personalitat dels sospitosos s'han celebrat les eleccions. No es deixi embolicar. Vosté utilitzi el seu instint policial —el delegat es gratà els cabells, definitivament resignat. ¿Té algun pla pensat?

—No és fàcil, es tracta d'un individu que actua de manera original. D'exhibicionistes n'hi han molts, però un que només fa el número davant les iaies és nou a la plaça. Se m'acut que podria disfressar

alguns homes. El problema és que els policies d'uniforme es neguen a prestar servicis de paisà, i els de paisà no volen disfressar-se. No els puc forçar, perquè els sindicats se'm tiren damunt

—Tots tenim problemes. S'ho fa com puga, però hem d'acabar amb la campanya de premsa. Un home que aspira a dirigir la policia autònomic i que a més obté una menció especial a Baviera ha de ser capaç d'agafar un immoral.

—Si em permet la immodèstia, servidor està capacitat per a assumir les responsabilitats que en un futur vostés vulguen delegar en mi

—Em sentiria satisfet que assumira el que li he demanat

—No cal que en parlem més —conclougué resolutiu el comissari. S'alçà del seient, encaixà amb el seu superior i es dirigí a la porta principal.

—Per eixa no, que estan en obres. Isca per la porta que ha entrat.

Mentre el comissari travessava la sala dirigint-se a l'altra porta insistí a tranquil·litzar el neguit del delegat.

—No s'angoixe, posaré els quatre sentits.

—Podria ser més generós —digué el delegat, però el comissari ja havia eixit del despatx.

Ferran Torrent